ԱԼԱՄԱՐ

ՀԱՆԳԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամէնօր իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է։
Ստորագրուելոնան տեղն է Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ Թիւ 6։
Դուրս երթալիք փոստային ծախքը առնողին վրայ է։

Շրջանին գինը կէս Օսմ. ոսկի 30
Մէկ Թիւը դահեկան արծաթ 1
Անվճար նամակ չընդունուիր։ — Ծանուցման տողը 3

Թիւ 807 ԺԹ. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ Ժ.Չ. **1884** ՇԱԲԱԹ 16 ՄԱՅԻՍ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒԹՈՑ

Անհիմն յոյսեր. —Երեսփոխանական ընտրութիւնք. — Տիզրանակերտ. —Լուծումն հանելուկի. —Հանելուկ. —Պզդային լուրեր. —Զուարճալիք. —Ժամանակագրականք. —Ր. Յայտարարութիւն 21րդ Տարեդարձի Ազգ. Սահմանադրու- թեան. —Ծանուցմունք։

ԱՆՀԻՄՆ ՅՈՅՍԵՐ

Ազգ մը երբ իր յոյսը միմիայն անձերու վրայ կ'դնէ, այն ազգը բնաւ չկրնար յառաջադիմել։

Անձն անհատ, ո'ր ազգին և որ ընկերականութեան որ կ'պատկանի, պարտական է թէ նիւթապէս և թէ բարոյապէս ծառայելու իր ազգին։

Ազգի մը իսկական յառաջադիմութիւնը երկու դլխաւոր հիմանց վրայ կ'կայանայ, մին նիւթական և միւսը իմացական։ Ազգ մը ո'չ միայն նիւթականով կրնայ յառաջադիմել, և ո'չ մինակ իմացականութեամբ, Առանցմէ մէկուն այժ տրուելով միւսին երէց չ'տըրուի, այն ազգին գործերն կաղն ի'կաղն երթալով, փոխանակ յառաջ երթալու՝ յետս կ'ընկրկին։

Երբ ազգ մ' այսպէս, նիւթական ու իմացական կարողութենէն մին ունենալով և միւսը չ'ունենալով իսկ կ'յետադիմէ, հապա այս երկու դլխաւոր ըզօրութեանց երկուքէն ալ միանգամայն զուրկ գտնուող ազգ մը ի՞նչ վիճակ կ'ունենայ՝ դժուարին չէ մակաբերել։

Ո'չ ոք կրնայ ուրանալ թէ, Հայոց ազգը տակէ 25–30 տարի առաջ թէ նիւթապէս և թէ մտաւորապէս, ինչ որ էր, ոչ միայն նոյնը չէ այսօր, այլ և չատ եռ մնացած է։

Աւոր համոզուելու համար՝ բաւական է վերջին 25–30 տարուանս մէջ եղած փոփոխութեանց վրայ ակնարկ մը միայն ձգելով, մեր այն տարիի հարուստներուն թիւը՝ այժմեաններուն հետ բաղդատել, ոչ մէ Հայելիի նման ակներև ալիսի տեսնուի թէ, նաւուն մակոյկն անգամ չէ մնացած, 20 տարի առաջ 20 սպասաւորի հրամայող անուանի հարուստներնիս այսօր 7 ոսկի ամսականաւ ծառայութիւն ընելու հարկադրուած են, և այն ալ հազարումէկ անձանց բարեխօսութեամբը, 20 տարի առաջ երէց 100 հարուստ ունէինք, այսօր հարիւրին հինդն ալ չէ մնացած, և այն դանուածներն ալ նոր հարուստներ են և ոչ թէ հիներուն ժառանդը կամ յաջորդներն։ Հին այսինքն 25 տարի առաջ հարուստներուն ժառանգներն ու յաջորդներն այսօր չատը բնակիչ եղած են, մնացածներն ալ այնպիսի տխուր վիճակի մը հասած են, զոր լսողն կ'սոսկայ։ Թուրքիոյ մէջ մինչդեռ հայը ասկէ 30–40 տարի առաջ ամենէն հարուստ ազգն էր, այսօր Թուրքիոյ ամենէն աղքատ տղգը Հայն է։ Նոյն տունի լեռնն ծախող յոյներն այսօր մէկ մէկ պանքէր, այն տունի սիկառաթուղթ և լուցկի ծախող հրեայք այսօր խաներու տէր եղած են, միայն հայոց ազգն է որ իւր ամէն հարստութիւնը կորուսած ըլլալուին հանդերձ, տակաւին չ'զդար թէ՝ առանց մտաւորական կարողութեան՝ նիւթական կարողութիւնը տեւականութիւն չկրնար ունենալ։

Մեր նիւթական վիճակին նախորդ և այժմու տարբերութիւնը այսքան ինչ յոյժ տակէ յետոյ, դանք մեր իմացական վիճակին, Տակէ 25 տարի առաջ ունեցած նիւթական հարստութիւններնիս ընդհ. թէ հարիւրին հինդն ալ այսօր չէ մնացած, իսկ իմացական հարստութիւններուս՝ հարիւրին երկուքն ալ չէ մնացած այսօր մեր ազգին մէջ։

Մեր այս ըսածը կատարեալապէս կ'հաստատէ

25 տարի առաջ Հիւանդանոցի վարժարանին, Իւսկիւտարի ճեմարանի, Յովհաննէս Սահակեան վարժարանի, եւն. փայլուն վիճակը, որոյմէ դուրս ելած են Արշակեան Ստեփան բաշայի, Ե. Մկրտչեանի, Բ. Նազարեանի, Ց. Թիւլեանի, Օ. Խօճասարեանի, Ս. Փափազեանի և Մէզղուրեաններու նման կարեւոր անդամներ։

Սակայն 25 տարի առաջ Արևելքի, Արեւմուտքի, Մասեաց Աղաւնիի, Երկրագունտի և Ծաղիկի նման պատուական եւ օգտաւէտ նշանաւոր թերթերէն զատ՝ նաեւս 25ի չափ ալ երկրորդական կարևորութիւն ունեցող թերթերով կ'փառաւորուէր հայ լրագրական ասպարէզը, թողունք այն անհամար հրդնակութիւնները եւ թարգմանութիւնները, որոնք հայ մատենագրութեան փայլը կաւելցնէին եւ հայ դրականութեան փառքն ու պարծանքը կ'համարուէին, մինչդեռ այսօր հազիւ 6-7 հայ թերթեր կաղն ի կաղն կ'հրատարակուին, անոնց ալ խմբագիրներն կէս-կուշտ կէս-անօթի ապրելով։

Վերջին 8-10 տարուանս մէջ Շահնազարեան Կ. վարդապետի, Գ. Ա.յվազովսքիի, Հ. Արսէն Բագրատունիի, Հ. Եդուարդ Հիւրմիւզեանի, Պիշիքթաշլեանի, Դաւրեանի, Ռուսինեանի, հայ Մեկենաս Ց. Պալեանի, Ն. Զօրայեանի, Ն. Հոլուեանի, Ա. Պէրպէրեանի, Նալպանտեանցի, Աբովեանցի նման նշանաւոր գրագէտներուն տեղն ո՞վ է այսօր բռնողը մեր ազգին մէջ։

Ո՛չ միայն անոնց տեղը պարապ մնացած է, այլ եւ հայ խմբագրաց դասէն Վարդան պէյի, Մ. Ա.յվատեանի, Օ. Խօճասարեանի, Ս. Սրվանճեանի, Յովհ. Մարդարեանի, Արմենակ Հայկունիի նման անձինք վախճանելով, անոնց տեղն անգամ բռնող մը չ'է գտնուած, որ բացայայտ կ'ցուցնէ թէ՝ այսօրուան հրատարակուած թերթերուն խմբագրաց տեղն ալ ապագային մէջ բռնող մը պիտի չ'գտնուի այս ընթացքով։

Ազգին մտաւոր յառաջդիմութեան միակներն կը համարուին նաեւս տպագրատներն, դրավաճառներն և վարժապետներն, որք ասկէ 20 տարի առաջ ազգին մէջ կարեւոր եւ պատուաւոր դերը մ'ունէին իրենց հանճարովն ու աշխատութեամբը, ինչպէս են՝ Փիւրքճեան, Հ. Արամ. Միւհէնճիսեան, Արտպետեան, Տնտեսեան, Ց. Մարգարեան, Պատտասարեան, Միքայէլեան, Նազարեան, Երանեան, Կ. Զուխաճեան, Գ. Զաքրատճեան, Ց. Վանանդեցի եւն. եւն։

Ո՞ւր են այժմ տոնց տպարաններն ու դրատուններն։ Բերայի մէջ ասկէ 10 տարի առաջ հազիւ 2 եւրոպացի դրավաճառի խանութ կար, այսօր եթէ հաշուելու ըլլաս՝ 150 հատը կանցնի, մինչդեռ մեր ազգին մէջ ասկէ առաջ 5-6 հայ դրավաճառի խանութ կար, այսօր երկու հատ միայն մնացած, ասոնց ալ մէկը գոցելու հարկադրուած է։

Այս ամենն ակներև կապացուցանեն թէ՝ մեր ազգին նիւթական հարստութիւնն տպառելուն նման, իմացական հարստութիւննիս ալ տպառելու վրայ է, և մենք վոխանակ այս կորուստներուն տեղը լեցնել ջանալու անհատական ճգամբք եւ աշխատութեամբ, ընդհակառակն ամենքնիս ալ ձեռն ի ծոց նստած՝ բոլոր յոյսերնիս ազգովին վիմիայն Ս. Պատրիարքին վրայ դնելով, ամեն բան անկէ կսպասենք, ամենէն չնչին բաներու համար Անոր կ'դիմենք, ամեն ծանրութիւն Անոր վրայ կ'բեռցնենք, վոխանակ ամեն մէկերնիս մեր անհատական պարտականութիւնը կատարելով իրեն օգնական եւ զօրաւիդն ըլլալու։

Եթէ այսպէս յոյսերնիս մէկ քանի անձանց վրայ դնելով, մենք ազգին անփոյթ և անտարբեր կենանք, օր պիտի գայ որ այսօրուան վիճակնիս ալ պիտի բնատենք։

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Մայրաքաղաքիս այլ և այլ թաղերուն մէջ կատարուած երեսփոխանական վերջին ընտրութեանց առնէն ալ արժանաւոր անձինք երեսփոխանութեան պաշտօնի կոչուելով, թէ մեք և թէ ազգային ուրիշ լրաթերթեր գովութեամբ խօսեցան յիշեալ ընտրութեանց արդեանցը վրայ։

Այս անգամ ցաւ Ժխտրտ կ'լսեմք թէ նորընտիր երեսփոխաններէն շատը զանազան պատճառներ ցոյց տալով հրաժարեր են։

Մենք սոյն անձանց ազգասիրութեանը վրայ բնաւ չեմք տարակուսիր, և չենք կարծեր որ ամիսն երկու անգամ մէկ երկու ժամ ազգին օգտին համար ղոհելու պատրաստ վիճակ մը ունենան այդ անձինքը, որք շարունակ Ազգին տրխուր կացութեանը վրայ ցաւակցելով, բարւոք և փայլուն ապագայ մ' ունենալու մասին փափաք և իղձ յայտնելէ չեն դադրիր։

Այլ և այնպես մենք չենք կրնար մեղադրել ժողովուրդը թէ իւր քուէն արժանաւոր անձանց տալու կը ղանայ։ Ինչ ընէ այժմ ժողովուրդը, երբ իւր քուէով արժանաւոր անձինք երեսփոխանութեան պաշտօնի կ'կոչէ, իսկ ասոնք հետզհետէ հրաժարելով մէկդի կ'քաշուին և երեսփոխանութեան ու ազգին կառավարութեան ասպարէզը կ'թողուն այնպիսի անձանց՝ որոնք ոչ թէ ազդ մը, այլ տուներնին անգամ կառավարելու անկարող են։

Անշուշտ առանց պատճառի չկրնար ըլլալ այս արժանաւոր և ձեռնհաս անձանց վերջին մեկ քանի տարիներուս մէջ հետզհետէ հրաժարումները ։

Հարկաւ այս անձինքը, որոց ազգասիրութիւնն անուրանալի է, կ'ուզեն և կ'բաղձան որ ազգային երեսփոխանութիւնը, իբրև պնդդը ներկայացնող վերհսկողին մարմին մը, իրեն արժանի պատկառանքն և բարձր դիրքն ունենայ ։ Իսկ եթէ այդ ժողովոյն մէջ երեսփոխանական կոչման անարժան ամբոստակիցներ տեսնելնուն համար է որ կ'հրաժարին, ասոր ալ դարմանը ուրիշ կերպիւ չկրնար ըլլալ, բայց եթէ արժանաւոր և ձեռնհաս երեսփոխանաց թիւը հետզհետէ աւելցնել, փոխանակ հրաժարմամբ պակսեցնելու ։

Եթէ այս կարեւոր կէտը ուշադրութեան չառնուելով, արժանաւոր անձերն այսպէս հետզհետէ հրաժարին, այն ատեն անարժան երեսփոխանաց թիւը եթէ այսօր տասն է՝ վաղը քսան, միւս օր քառասուն պիտի ըլլայ, և այս կերպով Ազգին երեսփոխանական ժողովն ամբողջ անարժան անձանցմէ պիտի բաղկանայ, և այսօրուան հրաժարողներն եթէ ազգ. ժողովոյ այժմու վիճակին վրայ մեկ աստիճան ցաւ կզգային, այն ատեն հարիւրապատիկ ցաւ պիտի զգան ; դի իրենք պատճառ տուած պիտի ըլլան իրենց հրաժարմամբը Ազգ. ժողովոյ այդ տխուր և ցաւալի կացութեանը ։

Մեր այս հակիրճ դիտողութիւնը նորընտիր երեսփոխանաց ուշադրութեանը ներկայացնելով, իրենց խղճին կ'թողունք ինչ որ խոհականութիւնն ու ազգասիրութիւնն կ'թելադրէ իրենց՝ այնպէս ընելու ։

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ

. . . Խմբագիր Մամուլ ազգօգուտ Հանդիսի

Թէրճէմանը-Էֆքեարի 975 եւ 976 թիւերուն մէջ մեծ. Գէորգ Էպ. Չահրճեանի վրայօք հանրածանօթ զրպարտչի մը գրած առասպել հրատարակութիւնը հերքող Մամուլ ազգօգուտ հանդիսիդ 774 թուոյն մէջ յիշեալ էֆէնտիի պաշտօնական յայտարարութիւնը կ'վաւերացնէ Տիգրանակերտի Առաջնորդ Գեր. Փիլիպպոս սրբազանի Ս. Էջմիածնէն 10 փետր. 81 թուակիր պաշտօնական գրութիւնն, զոր գրած է իր փոխանորդին եւ տեղական վարչութեան, որով կը նզիդերը լաւ պարզելէ եւ ախալմունքնին ուղղելէ զինի, կը յանդիմանէ զիրենք ազգակործան անձանց ծուղակն իյնալով ի վնաս հօտին՝ նոցա թելադրութեանց հետեւելնուն համար, եւ կ'յորդորէ քրիստոնէական խրատներով ուղղել իրենց ընթացքը ի պաշտպանութիւն իրաւանց Թշուառ, հալածեալ եւ հարստահարեալ ժողովրդեան ։ Տա՛ր Երկինք որ յիշեալ գրութիւնն ազդեցութիւն մ'ընէր քարացեալ սրտերուն, չեչասպատ ժողովուրդը ողեւորէր եւ հարստահարութիւնք դադրէին ։ Թէրճէմանը-Էֆքեարի ընթերցողաց Թիւր ըմբռնումը եւ Մամուլ ազգ. հանդիսիդ ընթերցողաց եւ համայն ճշմարտասիրաց դադարիլը ուզղելու, եւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ Կեդր. Վարչութեան ներող ուշադրութիւնը՝ յանմիջական անօրինութիւն առաջնորդական խնդրոյն Տիգրանակերտի, հրաւիրելու դիտմամբ, սոյն ծանօթութիւնը ի հրատարակութիւն ձեր սիրելութեան կ'ղրկուի, յուսալով որ դուք ալ սոյն խնդրոյն նկատմամբ ձեր լուրջ խորհրդածութիւնն ընել կ'բարեհաճիք ։

2 Ապրիլ 81 Միշտ բարեացակամ

* * *

ԼՈՒԹՈՒՄՆ ՀԱՆԵԼՈՒԿԻ

Վերջին թերթերնուս մէջ հրատարակեալ հանելուկը ճշդիւ լուծողներն եղած են, նամակներնիս հասած ըլլալուն կարգաւը, Պ. Մ. Մօմճեան, Պ. Սրբակ Եաղճեան, Պէրպերեան վարժարանի աշակերտներէն Պ. Վահան Մամասեան, Պ. Թուրշուճեան, Բօսլերթեան վարժարանի աշակերտներէն Պ. Երուանդ Խանտամեան եւ Աբժ. Տէր Ոսկի քահանայ ։

Հետեւաբար ըստ մեր խոստման, շրջան մը Մամուլ կտպանայ առաջին լուծողն, որոյ նամակը կ'հրատարակենք և ստորեւ ։

. . . Ձեր երեկուան թերթով հրատարակեալ հանելուկին լուծումը հետեւեալն ըլլալ կ'կարծեմ ։

Ինը ոտքով խիստ տխուր կեանք վարողն է
«ապերջանիկ» բառը.

որ (ինն դիրք կ' բաղկանայ, որոց առաջին երկու գրերը որ է «ապ» եթէ վերցուին, կ'մնայ

«երջանիկ» բառը,

որ արդարեւ միշտ բաղձալի վիճակ մնէ։

Եթէ ատոյգ է գտած լուծումս, կը խնդրեմ որ ընդունելով զայն, բարեհաճիք խոստումնիդ կատարել ։

14 Մայիս 1881 Պնակ խորին յարգանօք
Գումգապու Մ. ՄՕՄՃԵԱՆ

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Թէեւ երբեք դռնէս դուրս չեմ եղեր, այլ բնաւ տունս չեմ դանուիր, ո՛չ վարժապետ ունեցայ եւ ո՛չ քերականութիւն սորվեցայ, սակայն եւ այնպէս աշխարհիս ո՛ր լեզուովը ալ որ ըլլայ, ամենուն հետ ալ կ'խօսիմ առանց երբեք սխալ մ'ընելու ։

* —Զայս ալ առաջին անգամ լուծողը շրջան մը Մամուլ առանալու իրաւունք ունի ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տիգրանակերտէն մեզ հասած տեղեկութիւնը կը ծանուցանեն թէ Ղազարեան Ծոլմեկի անուն հանրածանօթ հռոմէական հայազգին ասկէց երկու ամսոյ

չափ առաջ սև զրպարտութիւն մ'ըրեր է տեղւոյն հայ ժողովրդեան դէմ առ Բ. Դուռն ։

Ղաղազեան Յովսէփ երկու ամսէն աւելի է որ հոս մայրաքաղաքս կ' գտնուի Ամենէ անուն իւր որդին արդարացնելու համար, որնոր Տիգրանակերտի վերջին յուզման դէպքերուն մէջ Ասորի երիտասարդ մը հրացանով զարկած ըլլալու ամբաստանութեամբ, կառավարութեան կողմէն բանտարկուած և յետոյ արձակուած եր, բայց հիմայ վերսաին ոճրագործ վըճռուելով բանտարկուած է հոն։

Ա.յս Ղաղազեան Յովսէփը կ'յայտնէ հոս կառավարութեան թէ ինքը Օսմանեան պետութեան հաւատարիմ հպատակն ըլլալով նուիրական պարտք մը կը համարի իրեն Տիգրանակերտի հայ ազգայնոց մէջ նկատած ապստամբական շարժուձեւերն ու խլրտումներն (՞) տէրութեան իմացնել և այս առթիւ կ' յաւելու ըսել թէ՝ Տիգրանակերտի Ծանուցեալ խըռովութեան դէպքին մէջ, իւր տան վրայ եղած յարձակումը հայ յեղափոխականաց թելադրութեամբն եղեր է . . . Ան. և ասկէ կ' հետևցնէ ու այնպէս ցոյց կ'տայ Բ. Դրան թէ Տիգրանակերտի կուսակալն անկարող է այսպիսի շարժումները զսպելու։

Ասոր վրայ Բ. Դուռն այսպիսի ամբաստանութեան մը մինչեւ ո՛ր աստիճան ստոյգ ըլլալուն վրայ բայատրութիւն կ'պահանջէ կուսակալէն որն որ կը հեռադրէ հոս Բ. Դրան թէ Ղաղազեանի բոլոր այդ դանդատները սոսկ զրպարտութիւն և կրկին արդիւնք են։

—o—

Պատրիարքական Փոխանորդ Դեր. Բուսճուքեան Հայր, անձնական տկարութեան պատճառաւ պաշտօնէն հրաժարական մատուցեր է Ս. Պատրիարք Հօր, իսկ Ն. Սրբազնութիւնը չէ ընդուներ հրաժարականը ։

—o—

Դոհութեամբ կիմանանք թէ Տօքթօր Կոպերնիկ Հիւանդանոցին, իւր բժշկութեան ուսումն աւարտելուն առթիւ Փարիզի բժշկական Ակադիմեայն «Թէզ» մը ներկայեցուցած ըլլալով յիշեալ «Թէզ»ն ընդունելութեան արժանացեր է, ուստի և նոյն Ակադիմեային կողմէն իրեն յատուկ Պատուանշան-Մի տալ մը սրբուեր է։ Բժշկական Ակադիմեան այս տալ մը սրբուեր է 30 պատուոյ միտալ տուեր է 30 բժշկաց, որոց մէջ հայ ազգէ մինակ Տօքթօր Կոպերնիկ դտնուած է, և որոյ ստացած պատուոյ միտալին նման Պոլսոյ բժշկաց մէջ շատ քիչեր կան ունեցող ։

Ինդակցութիւննիս կ'յայտնենք իւր բժշկական ճարտարութեանը համար Տօքթօր Կոպերնիկ Հիւանդեաբպէյէնտիի, որ Դումդաբուշի պէս թաղի մը մէջ հաստատելով իւր բնակութիւնը, օրը հարիւրաւոր հիւանդներու տարած դարմանէն զատ, նաեւս բազմաթիւ աղքատ և չքաւոր հիւանդներն ալ ձրիաբար դարմանելու բարեգործութեամբը կ'փառաւորուի ։

—o—

Կրօնային խորհրդական և Երուսաղէմայ Պատրիարքական փոխանորդ Դեր. Սիմէոն Եպիսկոպոս, 'ի խնդրոյ բազմաց, վաղուան կիրակէ օրն յատկապէս կանանց համար վերաբերումով Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Մայր եկեղեցւոյ մէջ ։

—o—

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ալ յառաջիկայ հինգշաբթի օր Համբարձման տօնին առթիւ Ս. Փրկչի Աղգ. Հիւանդանոցի մատրան մէջ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ 'ի մխիթարութիւն ժողովրդեան ։

—o—

Գոհութեամբ կիմանանք թէ Տիար Թադէոս Պէկեան ազգասիրաբար 10 օսմ. ոսկի նուիրեր է ինքնապատա Աղգանուէր Հայուհեայ ընկերութեան ձեռօք Հայաստանի մէջ նորոգ բացուելիք աղջկանց վարժարանին ։

ՁՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Եղբայր Մամուլ, եթէ կ'ներէք՝ բան մը պիտի հարցնեմ ձեզի .

—Ո՛չ թէ մէկ՝ այլ երկուք հարցուցէք .

—Թերթերնիդ ո՞րքան կ'ծախուի ձեռքէ ,

—Հազիւ 200ի մը չափ .

—Ինչ կ'ըսէք ,

—Դո՞ւք լինչ կ'յուսայիք ,

—Ես կ'կարծէի որ բաժանորդներէդ զատ 1000 օրինակ մը ձեռքէ կ'ծախուի ,

—Իմ դործիս չըդար անանկ շատ ծախել ,

—Ինչո՞ւ բարեկամ, միթէ դուք ստակ վաստըկել չէ՞ք ուզեր .

—Ստակ վաստկել ո՞վ չուզեր , մանաւանդ ես՝ որ վաստկելէն աւելի վատնելը կ'սիրեմ .

—Ապա ուրեմն ի՞նչ ըսել կուզէք՝ չեմ հասկընար , թերթերնուդ լինչո՞ւ համար շատ ծախուիլը չէք ուզեր .

—Անոր համար որ եթէ շատ ծախուելու ըլլայ ստակներս լրագիրնի ծախողները կոկորդնին կ'անցընեն , և ես վերջը հոսանքին դէմ թի քաշած կըլլամ ,

* * *

Դումդաբուշի մը Թօքադաբուշիի մը ,

—Բարեկամ, Թօքադաբուշիները բնաւ լրագիր չեն կարդար ։

—Ո՛վ կ՚ըսէկոր ,

—Ես կ՚ըսեմ.

—Խալխես ըրեր , Թօրդաբուշիներն ինչքան հայերէն Թերթ կը հրատարակուի նէ՝ ամենքն ալ մէկ ծայրէն միւսը առանց բացառութեան կ՚կարդան .

—Անանկ է նէ ինչո՞ւ համար Տօքթօր Թիւրեաքեանը , որ անցեալ կիրակի Դումդաբուշին երեսխոխան ընտրուեցաւ և լրագրաց մէջ ալ հրատարակուեցաւ , դուք երեք դինըը կրկին այս կիրակի օր ձեր ընտրելեայ ցանկին մէջ կ՚անցունէք որ անդամ մըն ալ երեսխոխան ընտրուի , չէք խալխիր դուք ,

—Հոս ինչ կայ խալխելու , Թող ադ երեսխոխանըն ալ իբր- խաւրուտմուշ ըլլայ Հաճի Պէքիրին չարքին պէս :

* *
*

Երկու դրացի .

—Քա չես ըսեր , Օղիտա տուտու , ասոր ճամբան , պաղնէց ելած , պան մը կայ կլօխնիս , պան մը քի , էյ խայրի պան չըլմանիր , ընողները հէմէն անկըծակներու կան տէ պօյերնին սրչի պիլէքիմ :

—Քա վախտամ կենէ ճահիրներուդ լաօ՞ք նետեցին , ի՞նչ ըրին տա երեկուանները , թէղ դուրցէ քի երթամ տէ հախերնուն դամ.

—Նէ վինասխելէթ , անանկ պան չէ , քուրուկ , պօղչանիս համալի մը տուինք , պաղնիքին դուռնէն դուրս ելանք կուդայինքկոր , մէյ մնալ մարդուն մէկը քովերնիս մօտենայ տէ , պօղչային վրայ պան մը չըլիակցունէ՞ մի , էյ խայրի երթայ երթայ տէ ան սահաթը եա չիդաւնայ :

—Քա ի՞նչ պան է քի կըսես կըսես՝ չեմ հասկընարկոր պիր թիւրլիւ սահաթ մնէ .

—Քա իչտէ պա՛ն , նա՞սըլ հիմայ իրեք սահաթ քեզի կայնիմ հասկցնեմ, պէքլիմ քուիլին ալ տեսած պանդ չէ , փո՞ւլ կըսենկոր ի՞նչ խաւնախսի կըսենկոր , պան մնէ՝ մարդու չիհարցուցած չը՛ի տէյի կը վակցունեն կոր .

—Քա ինչ՞ տէյի կը վակցունենկոր , մեղայ , զահեր աս ալ նոր ելաւ , նայինք տահա ինչե՛ր պիտի տեսնանք ,

—Ի՞նչ տէյի պիտի վակցունեն , չկյտե՞ս , բարայի օյին իչտէ , ան պանը վակցունելուն պէս համալին եախայէն պունետ եիրմի վարա վէրճէքսին չը-սէ՞ մի , ան չեմ իտար կըսէ , կուտաս չեմ իտար ըսենկէն մեծ կռիւ մնէ ելաւ , ան խայրի օղխախներուն օրթաւեղը , ճահիլները քալս լսեր , մեռայ մեռայ կընայ , էն սանը — նալչէթ սուրաթին— ըսի քսան վարան հանեցի տուիքի ծառքէն ազատեցանք , մէյմնալ մենծ պօղչայով պաղնիք երթալ եասըք կուսա՛ք թէօպէսի .

—Քա քուրո՛ւկ , աղէկ որ ըսիր , մենք ալ վաղը պաղնիք երթանք պըտոր , պօղչանիս քիչ մը պարէ պղտիկցունենք :

* *
*

Գումդաբուլի դուրսը .

—Ուղուրլա՛ր օլսուն , նի՛ թարաֆա պէօյլէ ,

—Մէքթէպէ կիտէյօրըմ պաուելիի կէօրմէյէ .

—Նէ՞ վարքի , խայր օլա.

—Ճանըմ պիղիմքի պու սապահ դալգմըշ գաղանը եադմըշ չամաշըը երդայաճաք , պիղիմ Լևոնտա չամաշըը Թէքնէսկնի երքէնտէն դաբտըղըլան կէօթիւրմիւշ տէնիղին աչղնտա տօլաշըյօր , անասը պէրիտէ պէքլեր քի Լևոն կէլսին տէ քէնտիսիտէ չամաշըրա պաշլասըն , նէ կէլէն. վար նէ կիտէն. կիւճպէլակիւճ եադալայապիլտիք մէքթէպէ եօղլատըք , չիմտի կիտէյօրըմ քի ֆալաքայա ալտըրայըմ, պիր տահա պէօյլէ պիր հալթ էթմէսին տէյի ,

—Սէն կէրի տէօնսէնէ , պագայըմ, տահա էյի ե՛ա . սէվինսե՞նէ ա՛ դարտաշ, քէչկէ պէնիմ էվլատլարըմտա պու հավեստէ օլսալար. չէյիրտէկտէն եէթմէ օյուրլար :

* *
*

Եարըն դըսմէթ օլուրսա նէ՞րէյէ կիտէճէքսին .

—Պիղիմ Ալիքսան ըլա կէդմէյէ կիտէճէյիզ .

—Օ կալսարդա պէյնըէր պիր հէրիֆ տիր պէ , ծնունըլա էյլէնիլի՞ր մի .

—Պէն պիւլիւ դայնաթտըրաճադ տէյիլ իմ , կալսարդ օլսուն նէ օլուրսա օլսուն , նէմէ՞ լէազըմ :

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Անգղիոյ արտաքին գործոց պաշտօնեայ լորտ Կրանվիլ հեռագրելով Պ. Կօշէնի որ անյապաղ ճանբայ ելնէ Լոնտրա երթալու , ուր ղինքն ապասելու վրայ է Կ. Պօլսոյ այժմու անգղ. դեսպան լորտ Տիւֆըրին , հոն նախորդ եւ արդի դեսպանն ու լորտ Կրանվիլ միատեղ խորհրդակցելով , հարկ եղած հրահանգը այժմու Կ. Պօլսոյ դեսպանին տրուելու համար . Պ. Կօշէն եչ. օր իւր դեսպանատան մէջ Ա. Նախարարին եւ արտաքին գործոց պաշտօնէին այցելութիւնն ընդունելով , երկար տեսակցութենէ մը յետոյ , ամապարանոք Անթիլօք անգղ. չուքնաւը հեծաւ եւ մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ , Թուրքիոյ անգղ. հիւպատոսաց անդամ պէտք եղած հրահանգներն տալու ժամանակ չունենալուն պատճառաւ , զոյն Մէսէնճըը անգղ. Թերթին մէջ հրատարակելով : Նորընտիր անգղ. դեսպանին տրուելիք հրահանգներն , կըսէ Մէմօրիալ Տիբլօմաթիք Թերթը , Բ. Դրան հետ Անգղիոյ բարեկամական յարաբերութեան վերահաստատութեանը , օսմանեան պարտուց կարգադրութեանը եւ Անատօլուի մէջ քրիստոնէից կացութեան բարւոքմանը խնդրոց կ՚վերաբերի , Ա.յս հաշուով լորտ Տիւֆըրինի մայրաքաղաքս հանդիսը քիչ մ՚ատեն պիտի յապաղի :

—Յունաստանի թողուած երկիրներն յանձնելու պայմանագիրն այս գշ. օր կնքուեցաւ անգղիական դեսպանատան մէջ, դեսպանաց եւ օսմ. պատուիրակաց կողմանէ, որոյ համեմատ Յունաստանի կցուելիք տեղերուն իսլամ բնակչաց կրօնական ազատութիւնը, կալուածոց սեպհականութեան իրաւունքը, եւ պատիւնին կ'ապահովուի, արքունի կալուածոց եւ տեղերու իրաւունքը Վեհ. Սուլթանին կ'պատկանի, իսլամ եւ քրիստոնեայ անհատներու մէջ պատահելիք դատերը տեղնելու համար Թուրքօ-Հելլենական յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, որոյ պաշտօնը 2 տարի պիտի տեւէ, եւ նշանակեալ տեղերն պարպելով Յունաստանի յանձնելու գործողութեանց հսկելու համար ալ խառն յանձնախումբ մը պիտի կազմուի, եւ այս բոլոր գործողութիւնք մինչեւ հոկտեմ. 15 պիտի աւարտին։

Բունթայի եւ Բրէվէզայի ամրութիւնք պիտի քանդուին դաշնագրին վաւերացուելէն 3 ամիս ետքը, թողուած երկիրներուն համեմատութեամբը Յունաստանի վրայ պիտի անցնի օսմ. պարտքէն մաս մը, զոր վերջէն Բ. Դուռը եւ տէրութիւնք պիտի որոշեն, իսլամաց վրայէն զէնքերնին չը պիտի ժողովուի, հելլէն աւազակութիւնը չնչելու միջոցներ ձեռք պիտի առնէ Յունաստան, իսլամք 3 տարի զինուորական ծառայութենէ ազատ պիտի ըլլան, օսմ. հպատակ մնալ ուզողը 3 տարի պիտի կրնայ հոն նոյնպէս մնալ եւ ապա եթէ ուզէ Թուրքիոյ հողը գաղթել, թէ Յունաստան եւ թէ Տաճկաստան, դաշնագրէն առաջ եղած բոլոր դէպքերուն համար ընդհանուր ներում պիտի շնորհուի, եւ այս դաշնագիրն առ առաւելն մինչեւ 3 շաբթուան մէջ Տէրութիւններէն պիտի վաւերացուի։

—Ապուլ Ազիզի սպանման մէջ մեղսակցութեամբ ամբաստանեալ Թէքէլի միւթէսարըֆ Հաֆըզ Մէհմէտ (գահազուրկ կայսեր Ա. սենեկապան) բաշալի տեղ, որ պաշտպանէ ձգուելով հոս կոչուած էր, Թէքէլէ դնալու վրայ եղող Թուրխան պէյ, տակաւին իր պաշտօնատեղին չհասած, հսկողութեան տակ առնուելով Պօլիս ղրկուիլ հրամայուեր է, Հռովմայ օսմ. դեսպան գտնուած միջոցին Ալպանիացիներն ապստամբութեան ղրգռողներէն մէկն ալ ինքն եղած ըլլալու ամբաստանութեամբ։ Ալպանիացւոց գործողը վրայօք Թուրխան պէյին ստորագրութեամբը իր հայրենակցաց մէկուն ղրած մէկ նամակը բռնուեր է, որոյ վրայ բացատրութիւն պիտի պահանջուի իրմէն։ —Կըսուի նաեւս թէ Անատոլուի գաւառաց մէկուն կուսակալն ալ (որ Ապէտին բաշա ըլլալ կ'կարծուի) այս գործին վրայօք բացատրութիւն տալու համար Պօլիս պիտի կանչուի։

—Տաճիկ թերթ մը կ'հաւատուէ թէ՝ Քրդաստանի ապրստամբութիւնը զսպելու գործը Փիւրա Խամպլ Հադը բաշայի յանձնուեր է, որն որ Հէքեարի քաղաքը իբր զինուորական գործողութեանց բանակակեդրոն ընտրելով հոն մեծ զօրութիւն մը պիտի հաւաքէ։

—Միտհատ բաշա Ելլորդի պալատան պարտէզին դըղեակներէն մէկուն մէջ բանտարկուած է, որոյ վրայ հսկելու համար պալատական երկու սպայք պահապան յատկացուած են իրեն։ Բշ. օր Արդարութեան պաշտօնեայ Ձէվտէթ բաշա իրեն այցելութիւն մը տալով, հետեւեալ օրն ալ Սիւրուրի էֆ. հոն Միտհատ բաշայի հարցաքննութեան սկսեր է։

—Մէսէնճըր երէկ ղրոյց մը կ'լսէ թէ Ներքին գործոց պաշտօնեայ Մահմուտ Նէտիմ բաշա հրաժարական տուեր է այնպիսի պատճառներով որ իրեն պատիւ կ'բերեն եղեր, իսկ հրաժարականին ընդունուած ըլլալուն կամ չըլլալուն վրայ ստոյգ լուր մը չը կայ։

—Սելանիկի չրջակայքը անգղիացի Գ. Սիւթերը յափըշտակող աւազակաց խումբը 15.000 ոսկին առեր ու այնպէս ազատ թողեր է զինքը։ —Լարիսայի հրամանատարն կ'տեղեկագրէ Սպարապետութեան թէ՝ այն կողմերն աւազակներէն լեռներն տարուած խել մ'աղջիկներն ու կիներն օսմ. զօրաց միջամտութեամբ ազատուեր եւ իրենց ընտանիքներուն յանձնուեր են։

—Անցեալ չաթթու Զմիւռնիոյ ծանտարմայի ոստիկանք այն կողմերն ասպատակող Փիւշիւք Զէյպէկ անուն նշանաւոր աւազակապետին խմբին հետ քանի մը ժամ զարնուելէն յետոյ, կուռյն մէջ աւազակապետն սպաննուեր եւ իր ընկերներէն 10ի չափ ալ բռնուեր են։

—Նախկին Շէյխիսլամ Խայրուլլահ էֆ. Մէքքէյէն ճանբայ հանուեր է մայրաքաղաքս դալով դատուելու։

—Լրաթերթիք կ'ծանուցանեն թէ քանի մ'օրէ ի վեր Գաթըվիւղ ալ թիֆոյի հիւանդութիւնն սկսեր է ճարակիլ։

—Շերքէթի 2 թիւ չոգենաւը, որ անցեալ առաւօտեան հնուչին պատճառաւը մոլորելով Սալաճաքի առջեւը ժայռի վրայ խրեր մնացեր էր, հչ. երեկոյ յողացնել տրուելով, ուրիշ չոգենաւու մ'օգնութեամբը շերքէթի նաւահանգիստը տարուեցաւ պէտք եղած նորոգութիւններն ըլլալու, որ 530 ոսկիէն աւելի չեղներ կըսուի։

—Պօլիս Պօնճուքճի խանը հայազգի սափրիչ մը այս չաթթու նոյն խանը բնակող ուրիշ ակնոցի սափրիչի մը սենեակը մտնելով 70 ոսկի կ'գողնայ, բայց ինքն ալ վերջէն կը ձերբակալուի։

—Բերայի թատրոններուն մէջ այս օրերս Ամերիկացի երիտասարդ մը կ'տեսնուի, որ ի ծնէ թեւ չունի, բայց ոտքերուն միջոցաւը աքանչելի կերպիւ ջութակ (քէմանի) կը զարնէ, եւ ինչ որ ուրիշները ձեռքով կընեն, այս մարդը իր ոտքերովը կ'կատարէ զարմանալի ճարպիկութեամբ մը։

—Նախընթաց Թերճիմէնիս՝ ծուխային գործոց ծառայութեանը մէջ գտնուող Միհրան էֆ. անուն անձի մը կամրջէն ներսը բանող չոգենաւուց մէկէն դիպուածով ծովն իյնալը եւ խեղդուիլը ծանուցեր էինք։ Կ'փութամք ըսել թէ յիշեալ էֆէնտիին անունը Միհրան չէ, եւ թէ ինքը՝ որ այդ դէպքին վրայ քանի մ'օրէ ի վեր անկողին ինկած էր, դոհութեամբ կիմանամք թէ աղէկնալու վրայ է եղեր։

—Ցար տիւ Պօսֆոր Թերթը անցեալ օր Ապտիւլ-Ազիզի մահուան պարագայիցը քննութեան եւ բայուելիք դատաստանին վրայ դրած մէկ յօդուածը՝ Միտհաթ բաշայի կողմնակցութիւն համարուելով, 15 օր դադարման հրաման ստացաւ Տպագր. տեսչութենէն։

—Լա Թիւրքի Թերթն առջի օր կըսէ թէ՝ ասկէ 4 տարի առաջ Պուրկազդի յոյն մը ձեռքը 3 հատ կեղծ Թղթադրամով բռնուած եւ անկէ մինչեւ ցայսօր բանտարկուած ըլլալով, տակաւին մինչեւ ցարդ դոնէ մէկ անգամ դատաստանի չէ կոչուեր։

—Տէրվիշ բաշա Փրիզրէնի յոյն մետրապոլիտն ընտանեօք ապաստրեր է։

—Ծովային գործոց պաշտօնեայ Հասան Հիւսնիւ բաշա իր հիւանդութենէն առողջանալուն առթիւը այս անգամ Վեհ. Սուլթանին ներկայացեր է։

—Նախկին եպարքոս Մէհմէտ Րիւշտի բաշայի Մանիսայէն Զմիւռնիա իջնելը ծանուցեր էինք։ Զմիւռնիոյ արքունի բժիշկը ինչքան որ հոս տեղեկացեր է թէ՝ բաշային Պօլիս ուղեւորութիւնը կրնայ վնասակար ըլլալ իր առողջական վիճակին, բայց եւ այնպէս առանց կարեւորութիւն տրուելու այդ տեղեկագրին, պէնքն ալ հոս բերել պիտի տրուի եղեր։

—Հեռագիրը ծանոյց թէ Պօլսոյ իտալական արդի դեսպան Ֆօրդի կոմսը երբեմն Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար եղած ժամանակ Տրիպօլսոյ գրաւման մասին Գաղղիոյ եւ Անգղիոյ հետ համաձայներ է։ Ֆօրթի կոմսը այժմ յանուն իր եւ յանուն իր տէրութեան պաշտօնապէս հերքեց այս լուրը։ Սակայն Վազըթ կըսէ թէ մենք պէտք չէ այսպիսի յայտարարութիւններով դոհ ըլլանք, այլ Տրիպօլսոյ վարչութիւնը զօրացնելու է, ամէն տեսակ դէպքերու պատրաստ գտնուելու համար։

—Հազըգտի ժամանակէ մը ի վեր մահմետականաց կրօնքի վնասուց նկատմամբ երկար յօդուած մը գրելով կըսէ թէ Գաղղիոյ եւ Գերմանիոյ լրագիրները սկսած են նորանոր զրպարտութիւններ ընել հեղ մահմետականաց դէմ. իբր թէ Սասիմ անուամբ գաղտնի մեծ ընկերութիւն մը կազմած են, եւ Հնդկաստանի ու Թունուզի մէջ վերջերս պատահած դաւադրութիւնները այս ընկերութեան թելադրութեամբն եղած են. մինչեւ անգամ Վ. Սուլթանը սոյն ընկերութեան նախագահ կը ցուցնեն։

—Կովկասի կառավարութիւնը Ս. Փեթրսպուրկէն 100 հազար րուպլի խնդրեր է, Կովկասի բազմաթիւ քաղաքներու մէջ ճարակեալ մարախը ջնջելու համար։

—Ռուսիոյ հարաւային եւ արեւմտեան կողմերէն հասած լուրերը չատ տխուր են։ Պէրէցօվքա (Փէրսօնի կառավարութիւն) գիւղաքաղաքին կողոպտուիլը երկու օր տեւեր եւ երեք տուն այրեր է։ Վիքթօրովքա գիւղացւոց եւ տեղական կառավարութեան մէջ կռիւ մը եղեր է, այս վերջինը անոնց գողցած բաները ձեռքերնէն առնուլ ուզելով։ Օտեսայէն բազմաթիւ զօրք ղրկուեր է։

Փիէվի վաղոցները զօրքերով լեցուն են. քաղաքին մէջ մարդ մը սպաննուեր է, 18 հոգի վիրաւորուեր եւ 1400 հոգի ձերբակալուեր են։ Թէրէմինքայի մօտ Խարկեվացւոց տուները եւ վաճառատեղիները բոլորովին քանդուեր են։ Երկու մանաւոր կառախումբ բազմաթիւ գաղթական ընտանիքներ Պրտէչէֆ ասրեր են։ Թիրասքօլէն Անանիէֆ հեռեւեակ զօրաց դունդ մը ղրկուեր է խռովութեանց առաջն առնելու համար. Չբէից բոլոր տուները հոս ալ քանդեր կործաներ են։

Փիէվէն ղարնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ հրէից ամբողջ թաղը այրեր է. եղած վնասը 30 միլիոն րուպլի կը հաշուեն։ Բազմաթիւ ախտաստկանները Աստրիոյ սահմանագլուխը կը վազեն։

—Անգղիոյ խորհրդարանի վերջին նիստին մէջ Գ. Կըլատսթոն յայտներ է թէ Կիպրոսի կղզւոյն հասոյթը չաւելնալէն զատ, տեղական ծախքը դոցելու համար ալ պանձուց պաշտօնէութենէն դուրս մը պիտի ուղէ։

—Արեւելեան Րումէլիի կառավարիչ Ալէքօ փաչա եչ. առաւօտ յատուկ եւ փառաւոր կառախմբով մը Ֆիլիպէյէն մայրաքաղաքս հասաւ, եւ Բ. Դուռն երթալով Ա. նախարարին եւ ներքին գործոց պաշտօնէին հետ տեսնուեցաւ։

—Անգղիոյ դեսպան Գ. Կօշէն դշ. երեկոյ Վ.Կ. Սուլթանէն ընդունելութեան պալատը ճաշի հրաւիրուեցաւ իր դեսպանատան մարդոցմովը։

—Այս կիրակի դիշեր Զէյմէի մէջ նորէն ուժգին երկրաշարժ մը պատահեր է, իսկ անձի կորստեան վրայ դեռ տեղեկութիւն չկայ։

—Գուլկարիոյ իշխանը յառաջիկայ գումարուելիք պուլկար ազգային ընդհանուր ժողովոյ հետեւեալ առաջարկութիւնները ընել որոշեր է։ 1) 7 տարուան համար կառավարական բացառիկ իշխանութիւն մը իրեն տրուիլ կ'պահանջէ, պետական խորհրդոյ մը նման ուրիշ ժողովներ ալ հնարելու հաստատելու արտօնութեամբ. 2) Գուլկար երեսփոխ. ժողովոյ այս տարուան չրջանակները դադրեցնել եւ ժողով չդումարել կ'պահանջէ ներկայ տարուան համար քուէարկեալ պիւճէին դալ տարուան համար ալ գործադրելի յայտարարելով. 3) բացառիկ իշխանութեան 7 տարին չսպառած իշխանը իրաւունք ունենալ կ'պահանջէ, եթէ կամի, ազգային ժողովներն գումարելու, հաստատեալ նոր օրէնսգրութեանց եւ սահմանադրութեանց վրայ սահմանադրութիւնը վերաքննելով փոփոխելու համար։ Եւ կայսերու ըսել որ եթէ իր այս առաջարկութիւններն չընդունուին ժողովէն հարկ է որ ժողովը ալ իշխանին հրաժարականն ընդունի։—Իշխանը Ռուսիոյ դեսպանական գործակատար Պ.Հիթրօվոյի հետ միատեղ Գուլկարիոյ նահանգներն այցելելու համար այս եչ. օր Սօֆեայէն մեկներ է։

. . . Խմբագիր Տէր.

Մամուլ Պատուական լրագրոյ.

Խնդրեմք որ ներփակեալ յայտարարութիւնն Ձեր Պատուական Լրագրոյն մէջ հրատարակել բարեհաճիք, կանխաւ ընդունելով մեր մեծարանաց հաւաստին։

16 Մայիս 1881 — Ի Դիմաց Հիւանդանոցի Հոգաբ.

Գրաս. Ազգ. Հիւ. — Ատենադպիր Ատենապետ

Մեծ Նոր Խան Թ. 46 — Յ. Ֆէնէրճեան Մ.Ք. Յակոբեան

ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

21ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԱԶԳ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը, ըստ սովորութեան, Ազգ. Սահմանադրութեան 21րդ Տարեդարձի հանդիսին պատրաստութեանը եւ հարկ եղած անօրինութեանց կարգադրութեանը համար, յատուկ կարգադիր մասնախումբ մը կազմած է, որոյ անդամքն են

Մեծապատիւ Տէրոյք
Կարապետ Էդնայեան
Գերոլոքէ Կիւմիւչեան
Աւետիս Կիրտաղեան
Եղիա Շահպազ
Յակոբ Գուրգէն
Ռուբէն Նիշամեան
Տիգրան Թագաւորեան
Համբարձում Գալանճեան
Նիկողայոս Թիւլպէնտճեան

Գէորգ	Ա. յվազեան
Միհրան	Քէօրիւքճեան
Մեսրովպ	Ֆէնէրճեան
Սիմոն	Գարագաչեան
Մկրտիչ	Ֆրէնկեան
»	Շիրինեան
Յակոբ	Եէմէնիճեան
»	Նիքօղոսեան
Մարգար	Գուլագսըզեան
Մկրտիչ	Մէլիքեան
Արշակ	Յակոբոս
Կարապետ	Սարգիսօֆ
Ազարիկ	Գարայեան
Յովսէփ	Զիլճեան
Յովհաննէս	Խաչատուրեան

Սոյն կարգադիր Յանձնախումբը սկսած է արդէն պէտք եղած պատրաստութիւնները տեսնել, յիշեալ հանդէսը ամենայն շքեղութեամբ կատարելու համար, ի մխիթարութիւն 600ի չափ թշուառ պատսպարելոց։

Սոյն Հանդիսին կերակրոյ տոմսակներն այսօրուընէ պատրաստուած, կ'ծախուին ի գլխ մէկ արծաթ մէճիտի, Յանձնախմբի անդամոց ձեռօք եւ ի Գրասենեակն Ազգ. Հիւանդանոցի։ ի Մեծ–Նոր խան։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կինքը չկրող տոմսակներն անընդունելի են։

Իսկ չոգեկառաց երթեւեկութեան ժամուց եւ այլ տրնօրէնութեանց վերաբերեալ տեղեկութիւնքն ալ յատկապէս պիտի ծանուցուի Պատուարժան հասարակութեան, երրորդ յայտարարութեամբ մը, որ պիտի հրատարակուի քանի մ'օրէն։

16 Մայիս 1881

ՎԱՅԵԼԿ

Ա Մ Ս Ա Հ Ա Ն Դ Է Ս

Չեւագիտութեան վերաբերեալ սոյն պատկերազարդ հանդէսը, որ առանձին խնայողութիւն ընել ուզող ընտանեաց համար չատ կարեւոր եւ օգտակար է, կ'հրատարակուի կանոնաւորապէս եւ ընտիր տպագրութեամբ ամէն անգամ մը, քառածալ դիրքով, վիմագիր պատկերի մը եւ ձեւերու տախտակի մը ալ յաւելուածով։

Բաժանորդագրութեան տարեկան գինն է Պոլսոյ համար 3 արծաթ մէճիտ, գաւառաց համար 4 մէճիտ, իւրաքանչիւր թիւը 6 դուրուշ։

Բաժանորդագրութեան կեդրոնատեղին է Արամեան տպարան Կ. Պոլիս, Զազմազճըլար Յակոբեան խան, եւ ի Մարդարեան գրատուն Կ. Պոլիս Մէրճան-Զարչը։

ԴԱԲՐԻԷԼ ՆԵՐՇՈՊՈՒՀ

ԲԵԿՐԱՆՔ ՈՒ ՎԻՇՏ

Ով որ մայրենի լեզուով գրիչ ունի
Հայրենի . . . . . .

Բանաստեղծական գրքոյկ մը է որ կը պարունակէ բեկրանաց ու վշտերու վրայ դրուածներ։

Կեդրոնատեղին է Ֆրենկեան գրատունը, կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով։ Գինն է 1/4 արծաթ։

500,000 Ֆրանք ՇԱՀԵԼԻ

Ա յսչափ մեծ գումարի մը կ'հասնի, երբ յաջողի դէպ ուղիղ պարգեւ սոյն վիճակահանութեան, զոր Համպուրկի կառավարութիւնը վաւերացուցած եւ պարդեւներուն ճշդիւ վճարումն իր դանձային գրամագլուխներուն երաշխաւորած է։

Մեծ պարգեւէն զատ նաեւ հետեւեալ պարգեւները կ'պարունակէ սոյն վիճակահանութիւնը։

Տոմսակ	Ֆր.էն	Ֆրանք	Տոմսակ	Ֆրնք.էն	Ֆրանք
1	312,500	312,500	12	18,750	225,000
1	187,500	187,500	1	15,000	15,000
1	125,000	125,000	24	12,500	300,000
1	93.750	93.750	5	10,000	50,000
1	62,500	62,500	3	7,500	22,500
2	50,000	100,000	54	6,250	337,500
3	37,500	112,500	5	5,000	25,000
4	31,250	125,000	105	3,750	393,750
2	25,000	50,000	263	2,500	657,500
		Լէն.			Լէն.

Համագումար 51.700 պարգեւք, որ վեց բաժանմամբ պիտի քաշուին։ Տոմսակներուն բաժնեգինը պաշտօնապէս որոշուած է, եւ առաջին երկու բաժանմանց ամէն վիճակահանութեանց համար կ'հասնի

22.50 Ֆրանք ամբողջ տոմսակի համար
11.25 » կէս » »

Ճշդիւ դիտել կուտամք թէ մեք միայն մայր տոմսակներ կ'ղրկենք կառավարութեան ղինանշանով կնքեալ։ Ղրկելու հրամաններուն հետ պէտք է նաեւ ապահրուած տոմսակներուն գինը վճարուի, որ եւ է երկրի Պանքատոմսերով, կամ Գերմանիոյ, Պաղտիոյ, Աւսթրիոյ, Անգղիոյ եւայլ երկիրներու վրայ փոխանակագրերով, կամ որ եւ է երկրի նամակագրոյնով, կամ քօմիսիոյ վրայ վճարագրով։ Ա յսպէս գրամն ստանալնուս պէս տոմսակները կուղարկենք գոց նամակով թղթատարութեան միջոցաւ։ Իւրաքանչիւր վիճակահանութենէ անմիջապէս յետոյ, նոցա պաշտօնական ցուցակը կուղարկենք տոմսակատերց, եւ չահուած գումարներն իսկոյն չահողաց տրամադրութեան ներքեւ կը դնենք։ Եւրոպիոյ ամէն գլխաւոր քաղաքաց հետ մեր յարաբերութիւնք թոյլ կ'տան մեզ չահուած գումարները չահողին բնակատեղին ալ վճարել։ Կ'խընդրենք որ տոմսակ գնելու հրամաններն հնար եղածին չափ չուտով ղրկուին յատաջիկայ յունիս 3/15էն առաջ, որ վիճակահանութեանց սկսման համար որոշուած պաշտօնական օրն է։

ISENTHAL & Cie Hambourg (Allemagne)
Bureau principal de Loterie.

Եւրոպական ամէն լեզուօք կ'թղթակցիք։ Աբեւելքէն Համպուրկ նամակներն 180 ժամէն կ'հասնին։

Steiner Bureau d'Annonces Hambourg